

9/9/17

Ομιλία Υπουργού Οικονομίας στο γεύμα εργασίας του Ε.Β.Ε.Θ.

Κυρίες και Κύριοι,

Δεν είναι πολύς καιρός που έχει περάσει απ' όταν υπήρχαν αμφιβολίες για την παραμονή της Ελλάδος στο ευρώ, ενώ λίγες εβδομάδες πριν η αντιπολίτευση ακόμη μιλούσε για ύφεση, μείωση ανταγωνιστικότητας και εμπιστοσύνης και αποεπένδυση στην οικονομία.

Σήμερα είναι πλέον φανερό πως η οικονομία βρίσκεται εκτός κινδύνου και έχει εισέλθει σε τροχιά ανάκαμψης.

Η αμφισβήτηση μετατέθηκε τώρα στον υποτιθέμενο ισχνό και αβέβαιο χαρακτήρα της ανάκαμψης με επιδόσεις χαμηλότερες αυτές του 2014.

Τίποτα από τα δύο δεν ισχύει. Η κάμψη των επενδύσεων στο β' τρίμηνο είναι προσωρινή και σχετίζεται με μία ασυνέχεια που είχαμε στην εκτέλεση του ΠΔΕ.

Στο α' εξάμηνο του 2017 η οικονομία ανακάμπτει σε όλα τα επίπεδα και μεγέθη της ταχύτερα από ποτέ μετά το 2008, με τις παραγωγικές επενδύσεις να τρέχουν 3% ετησίως, τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών να αυξάνουν 7% και την ιδιωτική κατανάλωση 1% αντίστοιχα.

Η οικονομία βρίσκεται σε διαδικασία επιτάχυνσης και πιστεύουμε ότι το 2017 θα κλείσει με τον στόχο ανάπτυξης που έχει τεθεί (1,8%).

Όμως, το κρίσιμο σημείο διαφοροποίησης του 2017 από τα προηγούμενα έτη δεν έχει να κάνει με την ποσοτική επέκταση και αν θα πετύχουμε φέτος 1,5% ή 2% ανάπτυξη, αλλά με την ποιότητα της ανάκαμψης η οποία εμφορείται από την βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας, μαζί με την ανάκτηση της εμπιστοσύνης της χώρας έναντι των θεσμών, των αγορών και των επενδυτών μετά το επιτυχές κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης, την συμφωνία για βαθμιαία ελάφρυνση του χρέους και την πρόταση της Κομισιόν για έξοδο της Ελλάδας από τη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος.

Συγκεκριμένα :

1. Ο δείκτης της πραγματικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας (με βάση τις σχετικές τιμές καταναλωτή) της Τράπεζας Ελλάδος που μετρά την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της χώρας έναντι των βασικών εμπορικών της εταίρων κατέδειξε αύξηση ανταγωνιστικότητας 2,6% τη περίοδο 2012-2014 και νέα βελτίωση 4,4% από το 2014 ως και το α' τρίμηνο 2017.

2. Ο δείκτης ανταγωνιστικότητας του WEF ο οποίος για την Ελλάδα έδειχνε επιδείνωση ως το 2013, έκτοτε σημείωσε εμφανή βελτίωση.
3. Τα spread των ελληνικών κρατικών ομολόγων μειώθηκαν πάνω από 300 μονάδες βάσης σε λιγότερο από ένα χρόνο.
4. Οι Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (ΞΑΕ), οι οποίες αποτελούν την ατμομηχανή της ανάκαμψης, το 2016 συνολικά αυξήθηκαν 170% έναντι του 2015 υπερβαίνοντας κατά 800 εκατομ. ευρώ τα επίπεδα εισροών του 2014, ενώ το α' εξάμηνο του 2017 σημείωσαν νέα άνοδο 185% έναντι του α' εξαμήνου 2016.
5. Οι εξαγωγές αγαθών του α' εξαμήνου 2017 είναι οι υψηλότερες της τελευταίας δεκαετίας με τις βιομηχανικές εξαγωγές να κυριαρχούν, ενώ οι τουριστικές εισροές σημειώνουν νέο ρεκόρ το 2017.
6. Ο Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής στην Ελλάδα σημειώνει σταθερή άνοδο τα τελευταία χρόνια καθώς από ετήσια κάμψη -1,9% το 2014 πέρασε σε άνοδο 1% το 2015 και 2,5% το 2016, ενώ το α' εξάμηνο 2017 σημειώνει ακόμη μεγαλύτερη αύξηση 6%, δηλαδή τρεις φορές μεγαλύτερη από την αντίστοιχη περίοδο του 2016.
7. Ο εποχικά προσαρμοσμένος Δείκτης Υπεύθυνων Προμηθειών (PMI) για τον τομέα μεταποίησης στην Ελλάδα, (ο οποίος παρέχει μια εκτίμηση των επιχειρησιακών συνθηκών) τον Αύγουστο 2017, κατέγραψε τιμή πάνω από το σημαντικό σημείο μηδενικής μεταβολής των 50,0 μονάδων και έκλεισε στις 52,2 μονάδες σημειώνοντας υψηλό εννέα ετών στην ανάπτυξη του κλάδου.
8. Για πρώτη φορά εφέτος ανακάμπτει η οικοδομική δραστηριότητα και το λιανικό εμπόριο, ενώ η παραγωγή στον τομέα των κατασκευών βρίσκεται σε σταθερή άνοδο από το 2014 και μετά.
9. Τα ιδιωτικά χρέη μειώθηκαν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ τη περίοδο 2012-2016, ενώ οι ιδιωτικές καταθέσεις αυξήθηκαν μετά τον Απρίλιο 2017 κατά 4 δις περίπου.
10. Η ρευστότητα στην οικονομία βελτιώνεται με το κόστος δανεισμού του ιδιωτικού τομέα να μειώνεται σταδιακά κατά 100 μονάδες βάσης περίπου, τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων να υπερβαίνουν στο α' 7μηνο 2017 τα 500 εκατ. με πρόβλεψη έτους πάνω από 1 δις και τις τράπεζες που ως και το 2016 δεν προέβαιναν σε αγορές εταιρικών ομολόγων να έχουν φέτος σε αυτά τοποθετήσεις 130 εκατ. περίπου στο ίδιο διάστημα.

11. Ενδεικτική είναι και η προοδευτική μείωση του κόστους του τραπεζικού δανεισμού από τον υψηλό κόστους ELA της ΕΚΤ στα 37 δις σήμερα από 90 δις που είχε ανέλθει τον Μάιο του 2015.
12. Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω ευνοϊκών εξελίξεων ο δείκτης Οικονομικού κλίματος της Ελλάδος τον Αύγουστο του 2017 αυξήθηκε στις 99,0 μονάδες από 98,2 μονάδες τον Ιούλιο 2017 και 91,8 μονάδες το 2016.
13. Οι παραπάνω θετικές εξελίξεις του 2017 συνέβαλαν στον εντονότερο ρυθμό αύξησης θέσεων εργασίας που έχει καταγραφεί από τον Ιανουάριο του 2000. Έτσι, στη διάρκεια του α' πενταμήνου 2017 είχαμε, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, μείωση του ποσοστού ανεργίας στο 21,7% από 23,6% που ήταν το ίδιο διάστημα του 2016 και από 27,1% που ήταν αντίστοιχα το 2014.
14. Τέλος, ενισχυμένη είναι η αισιοδοξία και διάθεση για Συγχωνεύσεις και Εξαγορές (Σ&Ε) στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της 16ης έκδοσης του Global Capital Confidence Barometer (CCB) της Ernst & Young (EY). Συγκεκριμένα, αισιόδοξοι εμφανίζονται περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες για την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, καθώς το ποσοστό όσων βλέπουν βελτίωση εκτινάχθηκε στο 53% από 6% τον περασμένο Οκτώβριο και 8% τον Απρίλιο του 2016.

Η γενικευμένη αυτή πρόοδος στα πολλά διαφορετικά μέτωπα της οικονομίας δεν συντελέστηκε ασφαλώς μόνη της ή με κάποιο αυτόματο πιλότο.

Είναι προϊόν της κυβερνητικής πολιτικής για πιο ρεαλιστικές και ισορροπημένες μεταρρυθμίσεις με πυξίδα ένα νέο παραγωγικό πρότυπο που στη θέση της κατανάλωσης με δανεικά και της προώθησης χρηματοπιστωτικών και κερδοσκοπικών κυρίως επενδύσεων, προωθεί ένα μοντέλο που βασίζεται στο υψηλής εξειδίκευσης ανθρώπινο κεφάλαιο και στις παραγωγικές επενδύσεις σε τομείς με υψηλή εξωστρέφεια, ροπή στην καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες, όπως και σε διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα ικανά να εντάξουν τους παραγωγούς τους σε ευρύτερες αλυσίδες αξίας.

Στρατηγικός στόχος της νέας αναπτυξιακής πολιτικής είναι η δημιουργία μαζικής απασχόλησης με τη ταχύτερη απορρόφηση της ανεργίας και η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, ώστε να ανακοπεί η έξοδος νεαρών εγκεφάλων από τη χώρα (brain drain).

Να επισημάνω, ωστόσο, ότι στην πραγματικότητα δεν έχει καμία σχέση με τις δραματικές διαστάσεις που της αποδίδει μέρος του Τύπου:

βάσει των επίσημων στοιχείων των ΕΛΣΤΑΤ και Eurostat η καθαρή έξοδος νεαρών μορφωμένων Ελλήνων με πτυχίο δεν πρέπει να ξεπερνά σωρευτικά τις 120 χιλιάδες στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας (αντί των 300-500 χιλιάδων που ορισμένοι εκτιμούν), ενώ σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ το Ελληνικό ποσοστό brain drain (6%) είναι πολύ χαμηλότερο συγκριτικά με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες όπως η Ιρλανδία (17%), η Πολωνία (15%) και η Πορτογαλία (13%).

Για τον σκοπό αυτό καταρτίστηκε η Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική με έμφαση στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας και των δυναμικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Και για τον ίδιο σκοπό καταβάλλεται μεγάλη προσπάθεια όχι μόνον να ελαφρυνθεί το δημόσιο χρέος και η εξυπηρέτησή του ώστε να προχωρήσουμε και στις φορολογικές ελαφρύνσεις, αλλά να ρυθμιστούν τα ληξιπρόθεσμα ιδιωτικά χρέη με τον εξωδικαστικό μηχανισμό και να περιοριστούν τα «κόκκινα δάνεια» ώστε να αποδεσμευτούν χρηματοδοτικοί πόροι από το τραπεζικό σύστημα.

Παράλληλα, προωθούμε εμπράκτως την ίδρυση και λειτουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας προκειμένου να χρηματοδοτήσει με συμβολική κερδοφορία σειρά επενδυτικών σχεδίων που διαφορετικά θα έμεναν στο ράφι.

Το νέο παραγωγικό υπόδειγμα βασίζεται σε μία «τετράγωνη λογική»: επενδύσεις, εξαγωγές, καινοτομικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ψηφιακή εκπαίδευση και απορρόφηση ανέργων μέσω προγραμμάτων ενεργητικής απασχόλησης.

Η προσέλκυση επενδύσεων και η τόνωση των εξαγωγών αφορούν πρωτίστως τις μεγάλες επιχειρηματικές μονάδες, ενώ τα κίνητρα για την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα και την ψηφιακή κατάρτιση σε προγράμματα απασχόλησης αφορούν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους άνεργους.

Έχουμε, συνεπώς, μία προσέγγιση και προσπάθεια ενεργοποίησης του συνόλου της οικονομίας ώστε με τον τρόπο αυτόν στο προϊόν της ανάπτυξης να συμμετέχει όλη η κοινωνία.

Στόχος δεν είναι η με οποιοδήποτε τρόπο αύξηση του ΑΕΠ, αλλά η αύξηση αυτή να είναι μακροχρόνια βιώσιμη και καθολικής εμβέλειας, άρα να βασίζεται σε ανταγωνιστική, υψηλής εξειδίκευσης και προστιθέμενης αξίας παραγωγή με στόχο τις διεθνείς αγορές, μόνη ικανή να αυξήσει μαζικά την απασχόληση, να μειώσει την ανεργία, να αναστρέψει τη φυγή εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό και, τέλος, να προωθήσει την κοινωνική και περιφερειακή συνοχή με τη μείωση της φτώχειας και των ανισοτήτων.

Πέρα από τους στόχους, ο κοινωνικός χαρακτήρας της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής αποτυπώνεται και στα μέσα που αναπτύσσει όπως είναι:

- η αναδιάρθρωση του ΕΣΠΑ και η απορρόφηση χρηματοδοτικών πόρων από τις EBRD, EIB κ.α. για κοινωνικές υποδομές, κατάρτιση προσωπικού και τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος,
- η άσκηση πολιτικών κοινωνικής προστασίας και η λήψη μέτρων κοινωνικής αλληλεγγύης (επιδόματα κλπ)
- η θεσμοθέτηση ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της κοινωνικής και συνεταιριστικής οικονομίας,
- ο προσανατολισμός του Αναπτυξιακού Νόμου στις ΜΜΕ με οδηγό την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα, τις συμπράξεις, τις συστάδες και την εξωστρέφεια,
- ο εξωδικαστικός μηχανισμός για τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις,
- η δημιουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας για παροχή χρηματοδοτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ κυρίως και τέλος
- η άσκηση ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με έμφαση στο Πρόγραμμα Εγγυημένης Απασχόλησης

Ειδικότερα, αξίζει να σταθούμε σε τρεις αναπτυξιακές μεταρρυθμίσεις που προωθούμε στο Υπουργείο Οικονομίας: τη σύσταση Αναπτυξιακής Τράπεζας, τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και την απλοποίηση σύστασης επιχειρήσεων.

Η Αναπτυξιακή Τράπεζα αποτελεί ένα νέο και καταλυτικό για την οικονομική ανάπτυξη θεσμό, που θα βοηθήσει πολύ στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.

Η Τράπεζα πρόκειται να λειτουργήσει με βάση το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο ως δημόσιος οργανισμός παροχής χρηματοδοτικής και συμβουλευτικής στήριξης, χάριν του δημοσίου και κοινωνικού συμφέροντος και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

Κύριος επιχειρησιακός στόχος της Αναπτυξιακής Τράπεζας είναι πρωτίστως η ενίσχυση του «επιχειρείν» και ειδικότερα η στήριξη της υγιούς μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και των νεοφυών επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, η προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, η προσέλκυση επενδύσεων, καθώς και η ανάπτυξη περιφερειακών υποδομών.

Η Τράπεζα θα λειτουργήσει λαμβάνοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή εμπειρία από τη λειτουργία παρεμφερών οργανισμών, χωρίς να ανταγωνίζεται αλλά, απεναντίας, να λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις εμπορικές τράπεζες, καλύπτοντας κενά

χρηματοδότησης στα οποία, εκ των πραγμάτων, οι τράπεζες αυτές δεν μπορούν να ανταποκριθούν.

Η χάραξη και η εφαρμογή αναπτυξιακής πολιτικής της Τράπεζας θα συνδέεται με την «Εθνική Αναπτυξιακή Στρατηγική» της χώρας.

Η Αναπτυξιακή Τράπεζα θα ενισχύσει τη μόχλευση και τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας με νέα κεφάλαια, ενώ θα αποτελέσει καταλύτη και για την αποκατάσταση του ελεύθερου ανταγωνισμού μέσω νέων συνεργασιών με συστημικές και συνεταιριστικές τράπεζες.

Με τον Νόμο του Εξωδικαστικού Μηχανισμού Ρύθμισης Οφειλών για τις επιχειρήσεις, παρέχονται για πρώτη φορά σε εξωδικαστικό επίπεδο ισχυρά κίνητρα για την ένταξη μίας επιχείρησης η οποία αδυνατεί να αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της, σε μία καινοτόμο, δομημένη, γρήγορη και αυστηρά χρονικά οριοθετημένη εξωδικαστική διαδικασία διαπραγμάτευσης με όλους τους πιστωτές τις (ΔΟΥ, Ασφ.Ταμεία, Τράπεζες και λοιπούς ιδιώτες Πιστωτές).

Ο νόμος αφορά όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους και θα μπορούσε να καταλήξει σε αμοιβαία επωφελείς ρυθμίσεις για τις δύο πλευρές.

Ο Νόμος έχει ενταχθεί στην αναπτυξιακή στρατηγική της κυβέρνησης καθώς η παρέμβαση στη διαδικασία εξυγίανσης και της επαναφοράς βιώσιμων επιχειρήσεων αποτελεί την πιο σύντομη οδό για την πρόσθετη παραγωγή εθνικού προϊόντος και τη διατήρηση ή την αύξηση της απασχόλησης.

Σύμφωνα με την ΕΓΔΙΧ προχωράει η διαδικασία διευθέτησης για 82 υπερχρεωμένες επιχειρήσεις που συμπλήρωσαν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην ηλεκτρονική πλατφόρμα υπαγωγής στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών προς τράπεζες, δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία και προμηθευτές.

Τέλος, με τον ν. 4441/2016, τέθηκαν οι βάσεις για την ουσιαστική απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης επιχειρήσεων προς δύο κατευθύνσεις:

πρώτον, την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των υφιστάμενων Υπηρεσιών Μιας Στάσης (ΥΜΣ), οι οποίες λειτουργούν εντός των Επιμελητηρίων της χώρας.

Δεύτερον, την θέσπιση μιας εξ ολοκλήρου ηλεκτρονικής διαδικασίας σύστασης εταιρειών.

Αναφορικά με το πρώτο σκέλος, οι ΥΜΣ θα αποδίδουν στις νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις κωδικούς TAXIS, μέσω της αναβάθμισης της διαλειτουργικότητας αυτού του πληροφοριακού συστήματος με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ).

Επομένως, οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων δεν θα χρειάζεται να απευθύνονται πλέον στις τοπικές Δ.Ο.Υ., με αποτέλεσμα η διαδικασία σύστασης να μειώνεται κατά μία ημέρα.

Ταυτόχρονα, η σύσταση των εταιρειών θα κοινοποιείται άμεσα στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ), προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες εγγραφής των ιδρυτών και μετόχων μιας εταιρείας στο οικείο ταμείο κοινωνικής ασφάλισης.

Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι σε μερικές εβδομάδες αυτές οι διαδικασίες θα παρέχονται εξ ολοκλήρου μέσω διαδικτύου.

Η διαδικτυακή πλατφόρμα που αναπτύχθηκε προς αυτό τον σκοπό από τα Υπουργεία Οικονομίας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, θα επιτρέπει την σύσταση εταιρειών εντός λίγων ωρών, χωρίς να απαιτείται φυσική παρουσία του εκπροσώπου των ιδρυτών σε κάποια δημόσια υπηρεσία.

Εξίσου σημαντικό είναι ότι αυτή η υπηρεσία, που βασίζεται σε μια καινοτόμο διαδικασία ψηφιακής υπογραφής καταστατικών, θα διατίθεται απολύτως δωρεάν τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της και με μειωμένο κόστος στη συνέχεια σε σχέση με τα υφιστάμενα τέλη σύστασης.

Σημειώνεται ότι η Ελλάδα θα είναι μία από τις πρώτες χώρες παγκοσμίως όπου η σύσταση επιχειρήσεων θα καταστεί μία πλήρως ψηφιοποιημένη διαδικασία.

Για όλους τους παραπάνω λόγους και με τα νέα διαθέσιμα εργαλεία-θεσμούς που δημιουργούμε, μαζί με την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης θεμελιώνονται και οι αναπτυξιακές προοπτικές της οικονομίας.

Κλείνοντας θέλω να επισημάνω ότι δεν ισχυρίζομαι πως εξέλπιν τα προβλήματα και οι δυσκολίες.

Τουναντίον, πολλά ακόμη μένει να γίνουν για να επανέλθει η οικονομία σε συνθήκες σταθερής, βιώσιμης και δίκαιης ανάπτυξης.

Όμως, με την προσήλωση της κυβέρνησης στην πιστή τήρηση του προγράμματος, την εξασφάλιση νέων αναπτυξιακών δυνατοτήτων και την ταυτόχρονη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, η αρχή – δηλαδή το ήμισυ του παντός - έχει ήδη συντελεστεί.

Και αυτό μας επιτρέπει μετά από πολλά χρόνια να ατενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία.

Σας ευχαριστώ